

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne izvzemši udeležje in praznike. — Inzerati do 80 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati peti vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod vsakega meseca v Jugoslaviji Din 12.—, za tuzemstvo Din 25.—. Rokopisni se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENJE, Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Francove priprave za ofenzivo proti Madridu:

Pred odločitvijo republikanske vlade

Na svoji današnji seji bo Negrinova vlada sklepala o nadaljnjih ukrepih po francoskem in angleškem priznanju Francove vlade — Del Vayo zagotavlja, da so republikanci še nadalje pripravljeni boriti se do zadnjega

Hendaye, 2. marca o. Državljanska vojna v Španiji traja skoraj že tisoč dni. Na frontah je sedaj mirno. General Franco čaka na razvoj dogodkov v republikanski Španiji, da bi mu ne bilo treba zamašiti sil z morebitno ofenzivo, ki bi znova zahtevala ogromne žrtve vojnih potrebščin in ljudi. Kljub temu pripravlja njegov generalni štab načrte za ofenzivo proti Madridu, ker baje republikanska vlada vztraja pri svojem prepričanju, da se je treba boriti dalje.

O tem priča tudi komunikacija o seji dr. Negrinove vlade, ki se je sestala včeraj neke v bližini Alicante. Seje so se udeležili vsi člani vlade. Na seji, pravi komunikacija, sicer niso bili sprejeti nikakoli definitivni sklepi, odločena pa bo današnja seja vlade, ki bo v Madridu. Komunikacija pravi dalje, da je zunanji minister Del Vayo izjavil novinarjem v Alicanti, da so v republikanski Španiji vsi na svojem mestu. Neresnične so vesti, ki so se razširile v tujini o neredih na republikanskem ozemlju. Novinarji se lahko o tem sami prepričajo. Vlada, vojna in ostalo prebivalstvo vedo, da je položaj težaven. Nikomur se to ne prikriva, vendar pa je vsak skrajno discipliniran in pripravljen boriti se do zadnjega, najbolj discipliniran pa je republikan-

ski narod na frontah. Tudi o tem se bodo novinarji že v kratkem lahko osebno prepričali.

Komunikacija o seji republikanske vlade

MADRID, 2. marca. AA. Komunikacija o izredni seji vlade, ki je bila v neki vasi v bližini Alicante pod predsedstvom Negrina, se glasi:

Vlada je prejela uradno obvestilo o ostavki predsednika republike Azana. Na osnovi čl. 74 ustave vrši dolžnost predsednika republike, dokler je to mesto nezasedeno, predsednik parlamenta. Zato je prevzel začasno predsedniške pošte Martinez Bario, predsednik kortesa. Vlada pravi, da je sedaj sredstva za izvršitev določb v čl. 68 in 74 španske ustave.

Bario kandidat za predsednika republike

MADRID, 2. marca. AA. Ker je predsednik španske republike Azana podal ostavko, se mora v roku 8 dni izvoliti nov predsednik republike. Za to mesto je po zadržanju političnih krogov določen predsednik kortesa Martinez Bario, ki opravlja sedaj začasno pošte predsednika republike.

Posvetovanja generala Miaje

MADRID, 2. marca. AA. General Miaja je prispel sredi središča generala Manuela Matallana na osrednje bojišče, kjer je imel daljši razgovor z generalom Casadom, poveljnikom srednjega dela bojišča.

Francosko sporočilo generalu Francu

PARIZ, 2. marca. e. Pomočnik direktorja političnega oddelka zunanjega ministrstva Rochat je odpotoval sredi ob 20.50 v Burgoz, kjer bo sporočil uradno nacionalistični vladi, da jo je Francija priznala de jure.

Maršal Petain poslanik v Burgoz

PARIZ, 2. marca. e. Dopokline je bila važna seja ministrskega sveta pod predsedstvom predsednika republike Lebruna. Na seji je bil imenovan poslanik za Burgoz. V dobro poučenih krogih trdijo, da je min. predsednik Daladier pozval sredi sebi maršala Petaina in mu ponudil mesto poslanika v Burgozu. Po glasovih iz ožje okolice maršala Petaina je kljub vi-

soki starosti 83 let ponudbo sprejel, a le za omejen čas.

Grško priznanje Francove Španije

ATENE, 2. marca. e. V smislu sklepa konference Balkanske zveze v Bukarešti, je grška vlada včeraj sklenila, da prizna de jure Francovo vlado. Sedanji predstavnik Grčije v Burgozu, Argiropoulos, je o tem sklepu svoje vlade že obvestil generala Franca. To je sporočil tudi grški zunanji minister predstavniku Francove Španije v Atenah. Sedanji grški predstavnik v Burgozu, Argiropoulos, je bil imenovan za izrednega poslanika v Španiji.

Tudi Amerika bo priznala generala Franca

Washington, 2. marca. AA. V političnih krogih trdijo, da bo vlada v soboto, ko se bo vrnil predsednik Roosevelt v Washington, predlagala, naj se Francova vlada v Španiji prizna de jure. Priznanje bi se objavilo prihodnji teden. Politični krogi naglašajo, da so Zedinjene države že prej ukinile svoje diplomatsko zastopstvo v Perpignan, ki je odločil vzdrževalo zveze z republikansko vlado v Španiji. Politični krogi naglašajo potrebo ureditve normalnih diplomatskih odnosov z nacionalistično Španijo, ker imajo ameriški državljani naložen v Španiji velik kapital.

Bonnet o francoski zunanji politiki

Obnova francoskega prestiža v vzhodni in srednji Evropi

Pariz, 2. marca. e. Zunanji minister Bonnet je včeraj popoldne na seji parlamentarne odbora za zunanje zadeve obširno poročal o zunanjem političnem položaju. Najprej je očitel potek pogajanj senatorja Berarda z zastopnikom Francove Španije generalom Jordano in razložil okoliščine, v katerih je francoska vlada priznala Francovo vlado de jure. V nadaljnjem svojem govoru je z zadovoljstvom podčrtal izboljšanje položaja v vzhodni in srednji Evropi, kjer se je prestiž Francije v zadnjih mesecih znatno dvignil, predvsem zaradi konsolidacije notranje politike v Franciji sami, kakor tudi zaradi angleško-francoske solidarnosti. Povečal se je zlasti francoski vpliv na Nizozemskem, Danskem, v

Rumuniji in na Poljskem. Glede obiska grofa Ciana v Varšavi je Bonnet izjavil, da je italijanska vlada doživela razočaranje, ker je zunanji minister Beck jasno manifestiral prijateljstvo Poljske in njeno pripadnost k Franciji, kakor tudi njeno zvestobo v primeru odkritega napada. Prav tako je poudarjal važnost Rooseveltovih izjav glede dobave ameriških letal Franciji. Službeno poročilo, izdano po seji, naglašajo, da je Bonnet pozval v imenu Francije razne države za sprejem večjega števila španskih beguncev, da pa je povsod dobil negativen odgovor, pač pa so se nekatere države zavzele, da bodo z denarjem prispevale za vzdrževanje beguncev.

Napetost na Sahalinu

Japonski obrambni ukrepi za primer spopada z Rusijo

TOKIO, 2. marca. br. Japonski listi poročajo o novi napetosti na Sahalinu. V parlamentu je neki poslanec ugotovil, da Japonci na otoku niso zadostno pripravljani za morebitni spopad z Rusi. Zastopnik ministrstva je na vseh to pripomnil, da je na otoku 5000 ruskih vojakov in 600 japonskih orožnikov, tehnično pa so se Japonci docela pripravili za obrambo svojega dela otoka.

Japonska ofenziva v Kiangsuju

Cungking, 2. marca. AA. Reuter: Po kitajskem poročilu iz Hvajinga, kjer je sedež upravnih oblasti pokrajine Kiangsu, so v severnem delu v teku srčiti boji. Hvajing in Tunghaj, končna postaja lunghajske železnice, sta v središču japonske ofenzive. Japonski oddelki prodirajo v treh kolonah s podporo tankov in letal. Po tridnevni boji so Japonci zavzeli Čajoci in Janho. Na okoliških cestah se boji še nadaljujejo. Gorovje Cuntjiao v južnoza-

hodnem delu Šansija je zdaj očisto japonskih čet. Kitajski oddelki krepko napadajo v vzhodnem Honanu v trikotniku železnice Pejping—Hankov—Lunghaj.

Japonski protest pri angleški vladi

TOKIO, 2. marca. br. Namestnik zunanjega ministra je imel včeraj daljši razgovor z angleškim povojnikom Craigiem. Kakor poročajo, je sporočil protest japonske vlade, zaradi postopanja z Japonci v Singapuru. Angleške oblasti v Singapuru so uvedle preiskavo.

Japonski vrhovni poveljnik v Hongkongu

Hongkong, 2. marca. AA. Sredi je prišel v Hongkong vrhovni poveljnik japonskih čet na južnem Kitajskem, general Tanaka. Obiskal bo poveljnika angleških kolonijskih čet, s katerimi bo razpravljal o poravnavi spora, ki je nastal zaradi bombardiranja angleškega ozemlja.

katoliške stranke so izjavili, da zahtevajo za Flandrijo prosvetno avtonomijo. Zveza bivših flamskih bojnikov ter flamska prosvetna društva so se zahtevale v posebni spomenici, ki so jo poslale kralju, kulturno avtonomijo.

Odpuščanje Italijanov v Tunisu

MILAN, 2. marca. o. »Gazzetta del Popolo« poroča, da so velika industrijska podjetja v Tunisu pričela odpovedovati službo Italijanom kar v množicah. Doslej je bilo odpuščenih samo v Tunisu 4000 Italijanov.

Rumunsko-poljsko sodelovanje

Istovetnost poljskih in rumunskih stremeljenj za ohranitev ravnotežja v Podunavju

Bukarešta, 2. marca. br. Zunanji minister Gafencu bo odpotoval jutri zjutraj na uraden obisk v Varšavo. Spremljala ga bo sta generalni tajnik ministrstva za zunanje zadeve Cioceanu in kabinetni šef Pop. Gafencu bo prispel v Varšavo 4. marca zjutraj ter bo ostal na Poljskem tri dni. Listi pišejo, da ta obisk ne bo velikega pomena samo za okrepitev pristojnih zavezniških odnosov med Poljsko in Rumunijo, pač pa tudi za splošni mir v Evropi.

BUKAREŠTA, 2. marca. e. Obisk rumunskega zunanjega ministra Gafencu v Varšavi, kamor bo prispel v soboto, zbujajo glavno zanimanje politikov in diplomatov v Bukarešti. V prvi vrsti poudarjajo, da prihaja ta obisk takoj po obisku grofa Ciana, čeprav ni z njim v nobeni zvezi. V pristojnih rumunskih krogih označujejo rumunsko stališče napram Poljski takole: Mednarodna politika Poljske je imela vedno posebno obsežje realnosti in sicer

zaradi tega, ker je Poljska v zelo težkem položaju. Zato si mora prizadevati, da živi s sosedi za vsako ceno v najboljših odnosih, zaradi česar spadajo vsi drugi interesi v podrejeno vlogo. Rumunski politični in diplomatski krogi poudarjajo, da obstoja v tem pogledu med Rumunijo in Poljsko očitna sporednost. Tudi Rumunija mora voditi realno politiko ravnotežja in miru, ki ga je treba v Podunavju na vsak način ohraniti. Rumunija si zaradi tega kakor Poljska prizadeva, da z vsemi svojimi sosedi doseže iskren sporazum. Rumunski politični krogi mislijo, da bo obisk zunanjega ministra Gafencu v Varšavi le poglobil zvezo med obema državama. Gafencu se je v ostalem v zadnjih letih pokazal kot navdušen pristav in zagovornik zблиžanja s Poljsko. Kot publicist je vedno zagovarjal to zvezo in skušal prepričati rumunsko javnost o koristi zveze s Poljsko.

Vstop Nemčije v mednarodno podunavsko komisijo

Včeraj je bil v Bukarešti podpisan protokol, po katerem postane Nemčija enakopravna članica podunavske komisije

BUKAREŠTA, 2. marca. e. Sredi ob 18. je bil v ministrstvu za zunanje zadeve ob prisotnosti zunanjega ministra Gafencu ter poslanikov Nemčije, Italije, Anglije in Francije podpisan protokol, na podlagi katerega Nemčija vstopi v mednarodno podunavsko komisijo. Pristop Nemčije je posledica priključitve Avstrije k Nemčiji, ki je na ta način postala največja država v Podunavju. Ministru Gafencu je bil nato izročen akt, s katerim sta Italija in Nemčija ratificirali sklep podunavske konference v Sinaji 18. avgusta 1938, po katerem se Rumuniji vračajo v vseh rumunskih pristaniščih njene nacionalne pravice sočne pristojnosti na Dunavu, kakor tudi v vseh prekopih in ustju Dunava.

Sporazum o pristopu Nemčije v podunavsko komisijo ter pristopu Nemčije in Italije k sporazumu, sklenjenemu 18. avgusta 1938 v Sinaji, ima štiri člene. Prvi člen pravi, da vstopa nemška vlada v podunavsko komisijo kot popolnoma enakopravna članica z ostalimi v komisiji zastopanimi državami. Drugi člen pravi, da pristopata nemška in italijanska vlada k sporazumu glede izvrševanja oblasti podunavske komisije, ki je bil podpisan v Sinaji 18. avgusta 1938. Tretji člen govori o pogojih sprejemanja in plače osebja, zadnji člen pa določa način ratifikacije gornjih sporazumov. Sinajski in sedanji sporazum bosta istočasno ratificirana in bosta istočasno stopila v veljavo.

Snežne razmere

Poročilo tujakoprometnih zvez v Ljubljani in Mariboru, SPD in JZSS z dne 2. III. 1939
Kranjska gora 810 m: —6, solčno, 20 cm snega, sren.
Kranjska gora-Vršč 1523 m: —3, solčno, 60 cm snega, pršič.
Rateče-Planica 870 m: —6, solčno, 20 cm snega, sren, skakalnice uporabne.
Planica-Slatna 950 m: —6, solčno, 30 cm snega, sren.
Planica-Tamar 1108 m: —6, solčno, 55 cm snega, pršič.
Peč Petelinjek 1440 m: —6, solčno, osončno 45 cm snega, pršič.
Pokljuka 1300 m: —3, solčno, 5 cm pršiča, 60 cm podlage.

Bohinj »Zlatorog« 530 m: —2, solčno, 5 cm snega, osrenjen.
Dom na Komni 1520 m: —5, solčno, 15 cm pršiča, 130 cm podlage.
Dom na Voglu 1520 m: —4, solčno, 140 cm snega, pršič.
Velika Planina 1558 m: —4, solčno, 40 cm snega, prisojno osrenjen, osončno pršič.
Dom na Krivcu 1700 m: —5, solčno, 70 cm snega, pršič.
1. III. 1939
Mozirska planina 1344 m: —5, oblačno, 10 cm pršiča, 60 cm podlage.
Kopa pod Kopo 1377 m: —5, snež, 65 cm snega, pršič.
Kopa na Pesku 1382 m: —5, snež, 80 cm snega, pršič.

Politični obzornik

Oj Slovani, kje so vaše meje, oj Slovani, sluge narodov...

III.
Opozorjamo tu na spor radi Tješina v tragičnem trenutku, ko se je reševala usoda obstoja Češkoslovske kot nezavisne države. Takšne prehodne etnografske cone obstojajo med Poljaki in Rusi, med Srbi in Bolgari, med Srbohrvati in Slovaki, da ne govorimo tu o tesni jezikovni zvezi med Hrvatimi in Slovaki, ki je bila, med katerimi sploh ni mogoče potegniti nobene, niti približne meje. Takini prepri in spori pa medsebojne krvave borbe med posrednimi slovanskimi narodi so od nekdaj slabi njihove sile in jih spreminjali v predmet izkoriščanja s strani sosedov, ki so sistematično in neprestano zavzemali in prisvajali njihovo ozemlje.

Točno po oni narodni prislovi: »Kdor noče brata za brata, dobi tujca za gospodarja« je usodna karakteristika Slovanov, da v medsebojnih sporih vedno in vselej kličejo na pomoč kot razsodnike prav one, ki samo preže na priliko, da bi se vmešali v spor in prepri izkoristili za sebe. Srbski knezi iz dobe razpadanja Dušanove kraljevine so se v svojih medsebojnih sporih in borbah stalno obračali za pomoč in posredovanje k osvobodilni Turčiji, dokler niso končno postali vsi sužnji svojega »razsodnika« in »pomagača«. Toda preteklost, kakor se zdi, ni slovanski narodov ničesar naučila, nobeni svarilni zgledi niso pomagali.

Ko je prišlo na dnevni red češkoslovskega vprašanja in tekoma njegovega tragičnega razvoja, je zopet stlepa v ospredje in zavzela prevladujočo položaj stara slovanska nesloga in nevednost. V času krize je bil potreben neskrupulozen in strahovit zamah madžarskega biča in udarec naravnosti po obrazu, da so se slovski separatisti predramili iz svoje brezmejne zablodnosti, pri tem nočemo izgubiti niti besedice o neslovanem postopanju Poljske.

Bodo-li tudi posledice propasti Češkoslovske ostale brez posledic? Ali morejo tudi popolnoma določene smernice nemškega prodiranja pustiti slovanske vodilne državneke na stališču, ki so ga do sedaj zavzemali? Pa ne samo slovanske državneke, marveč tudi one drugih držav, ki so na potu temu prodiranju? Ponavljajo se naša zgodovina iz dobe srednjeveškega propadanja po carju Dušanu: Ono, kar je v tej dobi za zaslepljene srbske kneze Turčija v svojem osvobodilnem neponu, to je danes za slovanske in druge državneke tretji raj! Po pismenih, z merodajnega mesta jasno določenih navodilih je podal vojda Nemec, ki so ostali v okrnjeni Češkoslovaški, hudo izjavo o misli, ki jih Nemec v bodočnosti. Ta misija je iste, tako se ponavlja, kakor je bila svojočasno misija suetskizh Nemcev. Ali niso tu jasno označeni vsi nadaljnji cilji? Kakor prešli Kunt, prav isto misli tudi mariborski ali novosadski Kunt, kakor tudi oni v Pešti, v Bukarešti, v Varšavi, v Kijevu in Odesi ali v kakih zapuščenih nemški nasebini v plodnem ruskem Povolžju, ob potu na Črno morje. Vsi so ti Kunti isti, z istimi cilji. Toda mi se niti najmanj nanje ne srđimo, ker oni izpolnjujejo samo svojo dolžnost, izvršujejo svojo »mislijo«, tako kakor jim ukazuje genij naroda, ki mu pripadajo.

Mi se jezimo, mi se srđimo na slovansko nevednost in na slovansko prokletstvo — neslogot!

Zakaj tudi mi ne izpolnjujemo svoje dolžnosti, zakaj tudi mi ne izvršujemo misije slovanskega genija? Ali je morda točno nemško učenje o slovanski manjvrednosti in o tem, da so »Slovani samo zgodovinski gnojilo« za pognojjenje nemške njive?

Genitalni pesniki in kulturne vrednote, ki so jih dajali in jih še dajejo posamezni slovanski narodi, odločno in jasno govorijo proti tej nemški tezi.

Toda dejstvo je, da mi sami s svojimi medsebojnimi prepri in spori in s svojo nevednostjo dajemo pobudo osvojevalnim težnjam raznih sosedov in pripravljamo sebi suženstvo, iz katerega se ne bomo, ako ga dopustimo, nikdar več rešili!

To je strašen opomin in svarilo dogodkov iz dobe, v kateri živimo. Ali je treba o tem še govoriti?

Izgon italijanskega novinarja iz Francije

PARIZ, 2. marca. br. Italijanski ministrstvo za ljudsko kulturo je pred dnevi izgnalo iz Italije dva francoska novinarja, poročevalca listov »Paris Soir« in »Journal des Debats«, včeraj pa je bil izgnan iz Francije poročevalec milanskega lista »Corriere della Sera«.

Borzna poročila.

Curlh, 2. marca. Beograd 10, Pariz 11.06, London 20.63, New York 440, Bruselj 74.08, Milan 23.15, Amsterdam 233.30, Berlin 176.55, Praga 15.05, Varšava 83, Bukarešta 3.37.

Belgijska vladna kriza pred rešitvijo

Bruselj, 2. marca. i. Kralj Leopold je včeraj popoldne sprejel v avdienci senatorja Soudana, ki nadaljuje pogajanja za sestavo vlade in upa, da se mu bo posrečilo. Vlada, v kateri bi sodelovale vse tri glavne stranke, socialisti, liberalci in katoličani, bo najbrže sestavljena že dopoldne. Kar se tiče Martensove afere, je nameravana rešitev, ki bi mogla zadovoljiti Flamce in liberalce. Anketna komisija bo vsekakor ostala. Soudan je izjavil, da bo finančno ministrstvo prevzel Jansen, poslanec katoliške stranke, flamski poslanci

